

ombudsman

veřejný ochránce práv

Vaše značka VS-20298-6/ČJ-2021-800200-VOP
Sp. zn. 7/2020/NZ/JM
Č. j. KVOP-27803/2021
Datum 28. června 2021

Vážený pan
plk. Mgr. Pavel Dresler
ředitel
Vazební věznice Praha-Pankrác
P. O. BOX 5
140 57 Praha 4

Vážený pane řediteli,

opětovně se na Vás obracím ve věci provedení systematické návštěvy ve Vazební věznici Praha-Pankrác. V dopisu ze dne 6. dubna 2021 jsem Vás požádala o vyjádření ke zprávě ze systematické návštěvy, a to již pouze k bodům 5, 6, 11, 12, 14, 16, 20 a 22.

5) Důkladné osobní prohlídky provádět pouze individuálně na základě zhodnocení rizik.

Podle vnitřního předpisu Vězeňské služby České republiky se důkladná osobní prohlídka provádí tehdy, existuje-li důvodné podezření založené na individuálním zhodnocení rizik, že vězněná osoba má u sebe nebezpečné předměty nebo nepovolené věci.¹ Důkladnou osobní prohlídku lze provést jen tehdy, nelze-li jejího účelu dosáhnout jiným opatřením (např. použitím vhodných technických prostředků či provedením preventivní osobní prohlídky).²

K tomuto ve svém vyjádření ze dne 27. května 2021 zdůrazňujete, že preventivní osobní prohlídka v kombinaci s použitím technických prostředků, kterými jsou výhradně detektory kovů, má své limity. Pomocí preventivní osobní prohlídky může být odhalena většina nebezpečných předmětů, ale zdaleka ne většina nepovolených věcí.

Z hlediska držení zakázaných věcí nebo věcí způsobilých narušit výkon vazby či trestu odnětí svobody představuje největší riziko setkání s osobou zvenčí (eskorta, setkání s obhájcem či advokátem, návštěva apod.). Požadavek, aby každý příslušník zajišťující tyto úkony byl vždy detailně seznámen s individuální charakteristikou vězněné osoby včetně její trestné činnosti, aby pak mohl pokaždé na základě individuálního zhodnocení rizik u každé vězněné osoby individuálně přizpůsobit způsob provedení její osobní prohlídky, je vzhledem k širokému okruhu příslušníků zajišťujících osobní prohlídky naprosto nereálný. Vzhledem k tomu, že k předvádění vězněných osob dochází denně prakticky po celých 24 hodin, by k tomu, aby mohl předvádějí příslušník vždy řádně vyhodnotit veškerá rizika, musel mít zajištěn neomezený přístup do vězeňského informačního systému, a to každý sloužící příslušník. Vycházet jen z aktuálního chování vězněné osoby a právní kvalifikace jejího protiprávního jednání, pro které je omezen na svobodě, je zavádějící. Je třeba znát i historii vězněné osoby, pochvaly, tresty, zda hrozí další trestní stíhání a další množství informací,

---

1 Ustanovení § 94 odst. 1 nařízení generálního ředitele Vězeňské služby ČR č. 33/2019, o vězeňské a justiční stráži.

2 Ustanovení § 94 odst. 1 nařízení generálního ředitele Vězeňské služby ČR č. 33/2019.

teprve poté lze vyhodnotit opravdu reálné riziko. Zde narážíte i na ochranu osobních údajů (GDPR).

K důkladným osobním prohlídkám dochází po setkání obviněného s obhájcem či advokátem, ale také po výslechu policejního orgánu, a to bez ohledu na to, zda je prováděn ve věznici nebo mimo ni. K pokusům obhájců, advokátů nebo policistů předat přímo obviněným cigarety, potraviny nebo časopisy dochází dle Vašeho vyjádření prakticky neustále. Objevily se i případy, kdy byla vězněná osoba vrácena do věznice po výslechu policejního orgánu, přičemž byl u ní při následné důkladné osobní prohlídce nalezen poměrně sofistikovaně ukrytý mobilní telefon. V letošním roce bylo České advokátní komoře oznámeno předání peněžní hotovosti obviněnému během návštěvy obhájce. Při důkladné osobní prohlídce vězněné osoby, realizované bezprostředně po jejím dodání do věznice policejní eskortou, byl nalezen sáček s drogou. Policisté zajisté před započítím eskorty provedli preventivní osobní prohlídku, kterou ale nebylo odhaleno držení drogy. Jestliže někdo nebývá prohlížen důkladně, protože má jen např. nedbalostní trestný čin apod., ví o tom. Taková vězněná osoba pak čelí tlaku ostatních, aby jim něco pronesla. To, že jsou prohlédnuty všechny osoby, které byly ve styku s osobami mimo vězeňskou službu, chrání dle Vašeho názoru tyto osoby samotné před možným nátlakem a útoky ostatních vězněných osob.

Reagujete na mou žádost o zaslání soupisu událostí, kdy byly nepovolené předměty nalezeny po úkonech obhájce za rok 2020. Uvedl jste, že je můžete vyhledat, neexistuje však evidence. Je třeba prohlédnout celý rok všech událostí a je to časově náročné. Sdělil jste, že pokud na uvedeném požadavku budu trvat, navrhoval byste spíše rok 2019, neboť rok 2020 byl velmi ovlivněn situací kolem COVID-19 a obhájci (téměř) nenavštěvovali vězněné osoby. Tyto úkony byly prováděny pomocí SKYPE. Rok 2020 tak nemá odpovídající výpovědní hodnotu.

Vaši argumentaci považuji za konstruktivní a příléhavou, a beru ji v potaz. I přesto musím zdůraznit, že naše názory se liší. Za individuální zhodnocení rizik nepovažuji individuálně stanovený okruh situací, při kterých dochází automaticky k provedení důkladné osobní prohlídky, ale vždy toto individuální zhodnocení musí směřovat vůči konkrétní osobě, u které je prováděna důkladná osobní prohlídka. Ne vždy je vězněná osoba prohlížena příslušníkem, který se s touto osobou setkává poprvé; naopak u kmenově zařazených obviněných a odsouzených mají příslušníci Vazební věznice Praha-Pankrác podrobnější znalost o „osazenstvu“ věznice, rovněž mají přístup do vězeňského informačního systému, dochází k předávání informací mezi jednotlivými příslušníky a zaměstnanci, a zde právě může docházet k individuálnímu posouzení. Rovněž nemusí být prohlídky prováděny vždy zcela plošně, ale může jít o namátkové důkladné osobní prohlídky.

Tomuto tématu se budu věnovat v připravované souhrnné zprávě ze systematických návštěv vazebních věznic. S ohledem na pracnost vyhledávání událostí, o které jsem žádala, z důvodu neexistence jejich evidence, již na tomto požadavku netrvám. Nicméně doporučuji, aby věznice do budoucna evidenci vedla (zaznamenávání záchytu nepovolených předmětů, vč. toho, v jaké situaci k záchytu došlo³). Jednak budou

---

3 Podotýkám, že pro tyto účely postačí jednoduchá excelová tabulka s možností nastavení různých filtrů pro vyhledávání např. všech událostí, kdy byly nepovolené předměty nalezeny po návštěvě obhájce.

k dispozici data, o kolika případech záchytu nepovolených věcí hovoříme, ale zejména bude s daty možno dále pracovat a vyhodnocovat je – např. v situacích, kdy po eskortě ke konkrétnímu soudu je následný častější záchyt nepovolených věcí, se lze ptát, čím to může být způsobeno a zda tomu nelze zabránit.

6) Pořizovat vždy fotodokumentaci zranění obviněných a ukládat ji do příslušné zdravotnické dokumentace.

Ve svém vyjádření jste se ostře vyhradil proti nařčení, že by příslušníci oddělení prevence a stížností manipulovali s důkazními prostředky z kolegiality. Pověřený orgán vězeňské služby je v prostředí věznic jedním z garantů zákonnosti. Neznáte jediný případ ve Vazební věznici Praha-Pankrác, kdy se tomu tak stalo. Dle Vašeho sdělení je třeba si uvědomit, že i lékaři jsou kolegové. Stejně, jako je uložena zdravotnická dokumentace, tak je ukládána spisová dokumentace tohoto oddělení. Navíc, zatímco lékaři jsou často laici v dokumentaci důkazních prostředků a zacházení s fotoaparátem, pak příslušníci oddělení prevence a stížností absolvují (vybraná část) kurz pomocného kriminalistického technika, kurz zaměřený na dokumentaci trestných činů, včetně fotodokumentace a zacházení s fotoaparáty. Jsou to příslušníci, kteří běžně zhotovují dokumentaci nejrůznějších trestných činů, pokusů sebevražd, dokonaných sebevražd. Právě oni jsou odborníky v dokumentaci, ne lékaři. Dále uvádíte, že lékaři jsou opravdu přetížení a pro jejich podstav jim nelze přímo nařídít činnost, pro kterou nemají odbornost. Veškerá sporná zranění jsou dokumentována a jsou součástí spisů oddělení prevence a stížností. Stane-li se například napadení mezi vězňenými osobami s těžším následkem a je zahájeno trestní řízení, je taková fotodokumentace součástí trestního spisu a nelze ji poskytovat dál (ani lékaři) bez souhlasu dozorcujícího státního zástupce. Pakliže to situace dovolí, lze fotodokumentaci zranění založit do zdravotnické dokumentace, ale poskytovat by ji měl pověřený orgán lékařů, ideálně v digitální formě, bez nutnosti tisku, např. na nosiči dat. Dle svého vyjádření jste však toho názoru, že toto nelze činit pouze v jedné z věznic a je třeba vznést takovýto požadavek na Generální ředitelství Vězeňské služby České republiky, kvůli plošnému nastavení. Každopádně i drobná opatření mají finanční dopad na chod vězeňské služby (datové nosiče, barevný tisk apod.), což je v době, kdy byly vynaloženy vysoké finanční prostředky na opatření proti COVID-19, nežádoucí.

V žádném případě nechci obviňovat příslušníky oddělení prevence a stížností Vazební věznice Praha-Pankrác z manipulace s důkazními prostředky a beru Vaše ujištění, že k takovéto manipulaci v minulosti nikdy nedošlo, na vědomí. Snažím se jen hájit určité systémové nastavení, které je robustní a minimalizuje prostor pro případné individuální selhání. Rovněž se domnívám, že k pořízení fotodokumentace ze strany lékaře či pomocného zdravotnického personálu není nezbytné mít odborné znalosti.

O dané problematice jsem v nedávné době jednala s náměstkem ministryně spravedlnosti JUDr. Jeronýmem Tejcem a dále o uvedeném budu jednat i s Generálním ředitelstvím Vězeňské služby České republiky. Nadále jsem přesvědčena o tom, že tento mnoho let ustálený standard CPT⁴ – tedy standard odborného tělesa expertně zaměřeného

---

4 Evropský výbor pro zabránění mučení a nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání.

na systémovou prevenci špatného zacházení – je správný. V dřívějším vyjádření ze dne 8. března 2021 jste navrhl modifikaci uvedeného opatření: „Fotodokumentaci zranění, která jsou prošetřována z důvodu podezřelého či nejasného vzniku zranění a fotodokumentaci po vzájemném napadení obviněných ukládat do příslušné zdravotnické dokumentace.“ I v tomto bodě reflektuji Vaši argumentaci, a proto souhlasím se zavedením realizace výše uvedeného opatření, které jste sám navrhl. I přesto se stále domnívám, že určitá forma pojistky v podobě fotografie ze sportovních či pracovních úrazů, a dále i zranění nově nastoupivších, se následně může jevit jako užitečná a uvedené považuji za prevenci špatného zacházení. I toto téma vnímám jako velmi významné a s dopadem na celou vězeňskou službu, a proto se jím budu rovněž zabývat v souhrnné zprávě.

11) Poskytovat obviněným týdně minimálně sedm kusů erárního spodního prádla a ponožek a dvě trika místo jednoho.

Uvedené opatření jste vzal dle svého vyjádření pouze na vědomí. Osobně nemáte námitek proti navrženému opatření, je však pochopitelné, že k takovému kroku nemůže přistoupit Vazební věznice Praha-Pankrác sama. V současné chvíli zcela naplňujete vnitřní normy a zavedení tohoto opatření by znamenalo zvýšení finančních prostředků nutných na zabezpečení tohoto opatření, které je vůči vnitřní normě nadstandardem. Organizační jednotka se však musí chovat jako řádný hospodář a nemůže tak učinit svévolně.

Jak jsem uvedla již ve svém dřívějším vyjádření, budu se snažit navržené opatření řešit systémově, tedy s Generálním ředitelstvím Vězeňské služby ČR, opět v rámci souhrnné zprávy z návštěv vazebních věznic. Předpokládáte, že v této otázce dojde ke společnému konsensu či kompromisu, ale do té doby bude Vazební věznice Praha-Pankrác vydávat spodní prádlo dle platných vnitřních norem. Vaše vyjádření akceptuji.

12) Zajistit praní veškerých kusů erárního oděvu, tedy i ponožek.

V daném bodě jsem ve svém vyjádření ze dne 6. dubna 2021 navrhla poučit obviněné o tom, že mohou předat k vyprání veškeré spodní prádlo (včetně dvou párů ponožek), přičemž při předání obdrží obratem stejný počet kusů čistého spodního prádla. K výše uvedenému jste sdělil, že obvinění i vrchní dozorcí zajišťující výměnu prádla, byli o tomto poučeni. **Nemám v tomto bodě dalších námitek a nežádám další vyjádření.**

14) Zavést delší, anebo častější sprchování obviněných.

K tomuto bodu jste mi sdělil, že při počtech vězňených osob a cenách energií, včetně vody, nelze svévolně navýšit frekvenci vůči vnitřní normě a vystačit s přidělenými finančními prostředky. Toto je v rozporu s řádným hospodařením věznice. Jedná se o miliony korun i jen v jedné organizační jednotce, natož ve všech organizačních jednotkách. Problematiku zvýšení frekvence je třeba řešit s Generálním ředitelstvím Vězeňské služby ČR, které by muselo navýšit všem organizačním jednotkám (nebo jen vazebním věznicím) rozpočet v oblasti energií. Pro příklad jste uvedl, že Vazební věznice Praha-Pankrác má pro rok 2021 přiděleno 13 mil. Kč na vodu, přičemž již teď je zřejmé, že na podzim tohoto roku bude potřeba požádat o navýšení rozpočtu v této oblasti, a to za současného stavu, bez zvýšení

frekvence koupání. Navíc obvinění se mohou častěji vykoupat, pakliže se přihlásí ke sportovním aktivitám. Po takových aktivitách je sprcha samozřejmě povolena. Získání sprchy navíc může sloužit k účasti na sportovních aktivitách, což má následně příznivý dopad na zdraví i psychiku obviněných. S prodloužením doby sprchování je to obdobné. Delší sprchování, větší spotřeba vody, další finanční prostředky.

Vaše vyjádření akceptuji.

16) Jídlo servírovat v talířích.

Vazební věznice Praha-Pankrác nakoupí plastové talíře pro jedno z menších oddělení výkonu vazby a vyzkouší takový provoz. Vynaložené finanční prostředky nebudou nikterak vysoké a je to vhodné před neuváženým rozhodnutím změnit to pro celý výkon vazby. Nelze vyloučit nežádoucí prodloužení doby výdeje stravy, častější rozlití stravy při podávání okénkem, obvinění si mohou stěžovat, že jídlo rychleji stýdne (v miskách udrží déle teplotu), přičemž obvinění samotnou konzumaci jídla sami odkládají, neboť nemají momentálně hlad, chuť a udržení teploty v miskách jim dává několik minut času. Po vyhodnocení tohoto zkušebního provozu zaujme Vazební věznice Praha-Pankrác dle Vašeho vyjádření konečné stanovisko a rozhodne se buď pro stávající model výdeje stravy, nebo pro nový.

Vítám, že jste se rozhodli mnou navržené opatření realizovat, byť pouze na jednom z oddílů věznice, s případným pozdějším vyhodnocením tohoto opatření a rozšířením na ostatní oddíly. Nemám v této věci dalších námitek a připomínek.

20) Navýšit množství aktivit pro obviněné včetně těch vzdělávacích.

Ve svém předešlém vyjádření jsem navrhla zaměstnat obviněné, jako náhradu za nedostatečné množství aktivit. Zákon o výkonu vazby zaměstnávání obviněných umožňuje⁵, dle Vašeho vyjádření není však o to ze strany obviněných zájem. Osobně nepamatujete za 20 let praxe jediného zaměstnaného obviněného a nevíte rovněž o žádném případě napříč celou vězeňskou službou. Obvinění jsou často využíváni k zajištění činností na oddílech, jako je úklid, stříhání obviněných, úprava jejich zevnějšku apod. Přestože tato činnost dává obviněným možnost pohybovat se mimo celu, není často zájem ani o tyto činnosti.

Děkuji za vyjádřený názor. I této problematice se budu věnovat v souhrnné zprávě.

22) Přidávat do knihovny aktuální právní předpisy.

K mému požadavku na zaslání právních předpisů, které byly za poslední rok do knihovny přidány, jste sdělil následující. V knižní podobě se jedná o ÚZ Trestní předpisy (novela TŘ a TZ od 1. 2. 2019), Sborník stanovisek ochránce práv – Vězeňství II. (k 1. 3. 2019). Pak jsou průběžně dodávány další zákony a vyhlášky, které jsou tištěné z ASPI, tudíž se nejedná o knižní podobu. Jde např. o zákon o výkonu vazby, řád výkonu vazby, vnitřní řád věznice, trestní zákoník, trestní řád, zákon o výkonu trestu, řád výkonu trestu apod.

---

⁵ Ustanovení § 19 zákona o výkonu vazby.

Vaše vyjádření beru na vědomí a doporučuji navštívit do budoucna nákup aktuálních právních předpisů, které budou moci užívat vězněné osoby.

Děkuji za spolupráci.

S přátelským pozdravem

Mgr. Monika Šimůnková v. r.
zástupkyně veřejného ochránce práv
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)